

پرسش ۲۳۵: سوال از رجعت، محشر و عصمت.

السؤال / ۲۳۵:

س ۱: هناك آية في القرآن تقول بما معناه وكما ورد عن أهل البيت إنّ ليس جميع الأمم سوف تكون مشمولة بالرجعة، بل إنّ هناك أمم غير مشمولة بالرجعة، فمن هي هذه الأمم؟ وما هي الآية القرآنية التي تتحدث عن هذا الموضوع؟

س ۲: هل إنّ أهل المحشر يطلبون الطعام والشراب بسبب جوعهم أم لا؟ وما الدليل على ذلك من القرآن أو السنن.

س ۳: ما هي أدلة عصمة الأئمة (ع) النقلية والعقلية.

المرسل: العراقي - العراق

سوال ۱: آیه ای در قران هست که چنین معنایی را می‌رساند و همان‌طور که از اهل بیت (ع) نیز نقل شده است، رجعت شامل حال همه نمی‌شود و امت‌هایی وجود دارند که شامل رجعت نمی‌شوند؛ آنها چه کسانی هستند؟ و آیه‌ی قرآنی که در این مورد سخن می‌گوید، کدام است؟

سوال ۲: آیا اهل محشر به دلیل گرسنگی و تشنگی، غذا و نوشیدنی می‌خواهند؟ و دلیل قرآنی یا براساس سنت بر این گفته، چیست؟

سوال ۳: دلایل عقلی و نقلی معصومیت ائمه چیست؟

فرستنده: عراقی - عراق

الجواب: بسم الله الرحمن الرحيم، والحمد لله رب العالمين، وصلى الله على محمد وآل محمد الأئمة والمهدين وسلم تسليماً.

ج س ۱: الرجعة متعلقة بالإنس والجن ولا علاقة لها بالأمم بل بالأفراد، فمن محضوا الإيمان يرجعون ومن محضوا الكفر يرجعون، أي إنّ الذين يعاد امتحانهم

في الرجعة هم أئمة العدل وخاصة من أتباعهم، وأئمة الكفر وخاصة من أتباعهم وقد فصلت مسألة الرجعة وعلتها في أكثر من موضع فراجع ([114]).

پاسخ:

بسم الله الرحمن الرحيم

و الحمد لله رب العالمين، و صلى الله على محمد و آل محمد الاثمة و المهديين و سلم تسليماً.

جواب سوال ۱: رجعت مربوط به انسان و جن است و امتها را شامل نمی شود بلکه مختص افراد است؛ کسانی که ایمان محض داشتند، بازمی گردند و آنان که کفر محض داشتند نیز بازمی گردند. یعنی کسانی که امتحانشان در رجعت تکرار می شود، ائمه ی عدل و پیروان خاص آنها و همچنین ائمه ی کفر و پیروان خاص آنها می باشند و مسئله ی رجعت را در بیش از یک جا توضیح داده ام که می توانی به آنها مراجعه نمایی ([115]).

أَمَّا الْآيَاتُ الَّتِي تُشِيرُ لِرَجْعَةِ بَعْضِ الْأَفْرَادِ مِنَ الْأُمَّمِ فَهِيَ كَثِيرَةٌ وَهَذِهِ مِنْهَا: (إِنَّ الَّذِي فَرَضَ عَلَيْكَ الْقُرْآنَ لَرَادُّكَ إِلَى مَعَادٍ قُلْ رَبِّي أَعْلَمُ مَنْ جَاءَ بِالْهُدَىٰ وَمَنْ هُوَ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ) ([116])، هذه في رجعة رسول الله محمد وآل محمد (ع) فهم أهل القرآن.

اما آیاتی که دلالت بر بازگشت (رجعت) بعضی از افراد امتها می کنند بسیار است که آیه ی زیر، یکی از آنها است: « آن کس که قرآن را بر تو فرض کرد، تو را به وعده گاه بازمی گرداند. بگو: پروردگار من بهتر می داند که چه کسی هدایت را آورد و چه کسی در گمراهی آشکار است » ([117]) ، این آیه درباره ی بازگشت محمد و آل محمد (ع) است که همان اهل قرآن می باشند.

وقال تعالى: (يَوْمَ نَخْشِرُ مِنْ كُلِّ أُمَّةٍ فَوْجاً مَّمَّنْ يُكَذِّبُ بِآيَاتِنَا فَهُمْ يُوزَعُونَ) [118]، وهذه الآية في رجعة أئمة الكفر وخاصة أتباعهم.

خدای متعال می فرماید: « روزی که از هر ملتی، گروهی از آنان را که آیات ما را تکذیب می کردند گرد می آوریم و آنان برانگیخته شدگانند » [119] که این آیه مربوط به رجعت امامان کفر و پیروان خاص آنها است.

ج س ۲: عن أبي حمزة الثمالي عن أبي الربيع، قال: (حجبت مع أبي جعفر (ع) في السنة التي حج فيها هشام بن عبد الملك، وكان معه نافع مولى عمر بن الخطاب، فنظر نافع إلى أبي جعفر (ع) في ركن البيت وقد اجتمع عليه الخلق، فقال: يا أمير المؤمنين من هذا الذي قد تكافأ عليه الناس؟ فقال: هذا محمد بن علي بن الحسين (ع). قال: لآتينه ولأسأله عن مسائل لا يجيبني فيها إلا نبي أو وصي نبي. قال: فاذهب إليه لعك تجلته، فجاء نافع حتى اتكأ على الناس وأشرف على أبي جعفر، فقال: يا محمد بن علي أني قرأت التوراة والإنجيل والزبور والفرقان، وقد عرفت حلالها وحرامها، وقد جئت أسألك عن مسائل لا يجيبني فيها إلا نبي أو وصي نبي أو ابن نبي، فرفع أبو جعفر (ع) رأسه فقال: سل عما بدا لك قال: فأخبرني عن قول الله (عز وجل): (يَوْمَ تُبَدَّلُ الْأَرْضُ غَيْرَ الْأَرْضِ وَالسَّمَاوَاتُ)، أي أرض تبدل؟ فقال أبو جعفر (ع): خبزة بيضاء يأكلونها حتى يفرغ الله من حساب الخلايق، فقال: إنهم عن الأكل لمشغولون. فقال أبو جعفر (ع): أهم حينئذ أشغل أم هم في النار؟ قال نافع: بل هم في النار. قال: فقد قال الله (عز وجل): (وَنَادَى أَصْحَابُ النَّارِ أَصْحَابَ الْجَنَّةِ أَنْ أَفِيضُوا عَلَيْنَا مِنَ الْمَاءِ أَوْ مِمَّا رَزَقَكُمُ اللَّهُ) [120]، ما أشغلهم إذا دعوا بالطعام فأطعموا الزقوم، ودعوا بالشراب فسقوا من الجحيم. فقال: صدقت يا بن رسول الله) [121].

جواب سوال ۲: از ابو حمزه ی ثمالی از ابی الربیع روایت شده است که گفت: «در سالی که هشام بن عبدالمک حج می کرد همراه با ابوجعفر (ع)، حج می کردم و «نافع» خدمت کار عمر بن خطاب همراه او بود. نافع در رکن خانه به ابوجعفر (ع) نگریست در حالی که جمعی از خلق، گرد حضرت بودند. پس گفت: ای امیرالمومنین، این مرد که خلق بر دورش جمع شده اند، کیست؟ هشام گفت: او محمد بن علی بن حسین (ع) است. نافع گفت: به سوی او می روم از او درباره ی مسایلی که جز نبی یا وصی نبی

پاسخم را نمی‌دهد، سوال می‌کنم. هشام گفت: برو شاید او را خجالت‌زده کنی. نافع آمد و از میان مردم گذشت و به ابوجعفر (ع) رسید و گفت: ای محمد بن علی، من تورات و انجیل و زبور و قرآن را خواندم و حلال و حرام آنها را شناختم و به سوی تو آمدم تا از مسایلی بپرسم که جز نبی یا وصی نبی یا فرزند نبی آنها را پاسخ نمی‌گوید. ابوجعفر (ع) سر بلند کرد و فرمود: از آنچه برایت آشکار شده است بپرس... نافع گفت: درباره‌ی این سخن خدای عزوجل مرا با خبر کن: « روزی که زمین و به غیر آن تبدیل شود و آسمان‌ها نیز » ، کدام زمین دگرگون می‌شود؟ ابوجعفر (ع) فرمود: «نانی سفید که از آن می‌خورند تا آن که خدا از حساب خلق، فارغ شود». نافع گفت: آنان چنان مشغول‌اند که از خوردن باز می‌مانند. ابوجعفر (ع) فرمود: «آیا آنان در آن هنگام مشغول‌ترند یا آنگاه که در آتش می‌روند؟» نافع گفت: بلکه در آتش مشغول‌ترند. امام (ع) فرمود: خداوند می‌فرماید « دوزخیان بهشتیان را ندا دهند که از آب یا از چیزهایی که خدا به شما ارزانی داشته است بر ما فروریزید » ([122]) چه چیز آنان را مشغول می‌نماید آنگاه که غذا می‌خواهند پس به آنان غذای زقوم داده شود و شراب خواستند پس به آنان از آب سوزان دوزخ داده شود؟» نافع گفت: راست گفתי ای فرزند رسول خدا! ([123]).

ج س ۳: العصمة أمر باطن، فالدليل عليها هو الدليل على الخلافة الإلهية، وهو قانون معرفة الحجة، وقد فصلته في أكثر من كتاب وموضع ومنها الإضاءات ([124]).

أحمد الحسن

جواب سوال ۳: عصمت موضوعی باطنی است و دلیل بر آن همان دلیل بر خلافت الهی است که قانون شناخت حجت می‌باشد و آن را در بیش از یک کتاب و بیش از یک جا بیان کردم از جمله در کتاب روشنگری‌ها ([125]).

- [114] - راجع المتشابهات: ج 3 في جواب سؤال عن العلاقة بين قصة أصحاب الكهف وموسى (ع)... ، وج 4 في جواب معنى قوله تعالى: (وَهُوَ اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ لَهُ الْحَمْدُ فِي الْأُولَى وَالْآخِرَةِ وَلَهُ الْحُكْمُ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ) القصص: 70، وفي جواب سؤال: لماذا مدة خلق الأرض وأرزاقها أربعة أيام بينما خلق السماوات في يومين مع إن السماوات أعظم؟، وغيرها من المواضع.
- [115] - به كتاب متشابهات جلد 3 در جواب سوال از ارتباط بين داستان اصحاب كهف و موسى (ع)... و جلد 4 در پاسخ معنى اين سخن خداوند « و او خداوندی است که هیچ خدایی به جز او نیست، ستایش خاص او است، چه در این جهان و چه در جهان دیگر و فرمان فرمان او است و همگان به او بازگردانده می‌شوید » و همچنین در جواب سوال: چرا خلقت زمین و روزی‌های آن چهار روز طول کشید ولی آسمان‌ها در دو روز خلق شد با این که آسمان‌ها بزرگتر است؟ و سایر موارد دیگر.
- [116] - القصص: 85.
- [117] - قصص: 85.
- [118] - النمل: 83.
- [119] - نمل: 83.
- [120] - الأعراف: 50.
- [121] - الاحتجاج: ج 2 ص 59.
- [122] - اعراف: 50.
- [123] - احتجاج: ج 2 ص 59.
- [124] - راجع الإضاءات: ج 2، وغيره من الدرر التي سطرتها يد يمانی آل محمد (ع).
- [125] - به کتاب روشنگری‌ها جلد 2 و سایر منابعی که به دست یمانی آل محمد (ع) نوشته شده است، مراجعه نمایید.